

İşitme Engelli Öğrencilerin Spor Yapma Değişkenine Göre Sosyal Görünüş Kaygısı ile Yaşam Kalitesi Düzeylerinin İncelenmesi

Analyzing Life Quality and Social Appearance Anxiety Levels of Hearing-Impaired Students According to Exercise Variables

Sultan YAVUZ EROĞLU,^a
Mehmet ACET^b

^aBeden Eğitimi ve Spor Bölümü,
Dumlupınar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
^bDumlupınar Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu,
Kütahya

Geliş Tarihi/Received: 30.11.2016
Kabul Tarihi/Accepted: 24.02.2017

Yazışma Adresi/Correspondence:
Sultan YAVUZ EROĞLU
Dumlupınar Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Kütahya,
TÜRKİYE/TURKEY
sultan-YVZ@windowslive.com

"Bu çalışma, 10. Uluslararası Beden Eğitimi, Spor ve Fiziksel Terapi Kongresi (ICPESPT2016) (18-20 Kasım 2016' Elazığ)'nde sözel olarak sunulmuştur."

ÖZET Amaç: Farklı işitme engelliler ilköğretim okullarında eğitim gören işitme engelli öğrencilerin, spor yapma değişkenine göre sosyal görünüş kaygısı ile yaşam kalitesi düzeylerinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklem grubunu Adana, Kütahya ve Trabzon illerindeki işitme engelliler okulunda eğitim gören 4-8. sınıflar arasındaki toplam 83 öğrenci oluşturmuştur. **Gereç ve Yöntemler:** Veri toplama araçları ile ilgili katılımcıların demografik özelliklerini saptamak için ilk önce araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Katılımcıların sosyal görünüş kaygılarını ölçmek amacıyla Hart ve ark. tarafından geliştirilen ve Doğan tarafından Türkçeye uyarlanan "Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği" ile Aksungur tarafından Türkçeye çevrilen "Yaşam Kalitesi Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 16.0 paket programı kullanılarak yapılmış olup, ikili karşılaştırmalar için t-testi ve spor yapma durumunun yordanması için ise regresyon analizleri uygulanmıştır. **Bulgular:** Spor yapan ve yapmayan işitme engelli öğrencilerin hem sosyal görünüş kaygısında hem de yaşam kalitesinde anlamlı bir farklılık saptanamamıştır. Aynı zamanda işitme engelli öğrencilerin spor yapma durumlarının, öğrencilerin hem sosyal görünüş kaygısı hem de yaşam kalitesi düzeyinde anlamlı bir yordayıcısı olmadığı görülmüştür. **Sonuç:** İşitme engelli öğrencilerin spor yapma ve yapmama durumlarına bakıldığında, yaşam kalitesinde ve sosyal görünüş kaygısında herhangi bir etkiye sahip olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İşitme engelli; spor; sosyal görünüş kaygısı; yaşam kalitesi

ABSTRACT Objective: The aim of this study is to analyze life quality and social appearance anxiety levels of hearing-impaired students, studying in different hearing-impaired primary schools according to exercise variables. Sample group of study consist of 83 4th and 8th graders who are studying at hearing-impaired primary schools in Adana, Kütahya and Trabzon provinces. **Material and Methods:** Survey technique was used as method in study. First of all, personal info established by researcher were used in order to determine demographical characteristics of participants. "Social Appearance Anxiety Inventory" which was created by Hart et al., adopted to Turkish by Doğan and "Life Quality Inventory" translated into Turkish by Aksungur were used in study. The data obtained were analyzed by using SPSS 16.0 pocket programme, t-test were conducted for pair comparisons and regression analysis were used in order to predict their sports and exercising status. **Results:** There were no significant differences determined in social appearance anxiety and life qualities of hearing-impaired students between who do exercise and who don't do exercise. At the same time, there were no any predictors both in life quality and social appearance anxiety levels of hearing-impaired students according to their sport status. **Conclusion:** it was determined that taking exercise and not taking exercise status of hearing-impaired students had no any effect on both their life qualities and social appearance anxiety.

Keywords: Hearing impaired; sport; social appearance anxiety; life quality

Spor, fiziksel ve ruhsal gelişimin yanında bireylerin sosyalleşmesine de katkı sağlayan önemli bir olgudur. Spor, bireylerin toplum içerisinde aidiyet duygusunu yaşaması ve topluma uyum sağlaması açısından önem arz etmektedir. Bu sebeple, spor olgusunun tüm bireyler üzerinde bir-

çok olumlu etkisinin olacağı gibi engelli bireyler üzerinde de önemli etkisinin olacağı düşünülmektedir.

Engelli insan sayısının giderek arttığı ülkelerde, “genel nüfusa bakıldığında %12,29 oranında engelli birey bulunduğu, bunun da yaklaşık 8,5 milyon dolayında engelli olduğu kabul edilmektedir”.¹ Giderek artan engelli bireylerin topluma entegrasyonunun sağlanmasında spor önemli bir etken olarak görülmektedir. Çalışma kapsamında ele alınan “Yaşam Kalitesi” ve “Sosyal Görünüş Kaygısı” ölçeğinin engelli bir bireyde geliştirilmesi durumunda, hayatlarında ileriye dönük başarı performanslarının artacağı ve hayata bakışlarının olumlu yönde olacağı düşünülmektedir. Aşağıda yer alan “Yaşam Kalitesi” ve “Sosyal Görünüş Kaygısı” tanımlarına bakmamız, çalışmamızın bütünlüğü açısından önem arz etmektedir.

“Yaşam Kalitesi”, bireyin kendi yaşamını öznel olarak değerlendirmesine dayanan duygu, düşünce ve bilinç düzeylerinin bütünüdür.² Bireylerin sosyal hayattaki kaygı düzeyleri yaşam kalitelerini doğrudan etkileyebilmektedir. Harter (1983)³’e göre kişinin görünüşü hakkındaki duygularının nasıl olduğu, yani fiziksel saygısı bütün benlik saygısını etkileyen en önemli etkidir. Ancak görünüşe verilen anlam ve görünüşle ilgili değerlendirmeler, içinde bulunulan zamana ve toplumun kültürüne göre değişebilmektedir.³ Görünüş kaygısı, bireylerin kendi fiziksel görünümünü dahil dışarıdaki bireylerin onları nasıl değerlendirdiği ile ilgili bütün kaygıları içermektedir. Bunun yanı sıra boy uzunluğundan giyim tarzına kadar yaşanan kaygı durumlarını da kapsamaktadır.

İnsanoğlu dünyaya gözlerini açtığından itibaren, öğrenmek ve uyum sağlamak için duyuları yardımıyla çevresiyle etkileşimde bulunarak algısal süreçlerde bulunur. Algılama, duyuşsal bir bilgilendirme olarak tanımlanır ise beş duyu organı aracılığı ile duyma, tatma, görme, koklama, dokunma duyuları ve hissetme duygusu yardımı ile dış dünyadan bilgi edinilmesidir.⁴ Bu sebeple doğadaki sese dayalı iletileri alamayan işitme engellilerin işitme eksikliğini gidermede sporun önemli rolü olduğu düşünülmektedir. Çünkü, spor yoluyla ken-

dini topluma kazandırmasına, algılama yeteneklerini geliştirmesine, iletişiminin güçlenmesine ve fiziksel olarak daha iyi görünmesinden kaynaklanan öz güven duygusunun gelişmesine olanak sağlamaktadır.

Çocuğun yetiştiği ailenin yapısı, genişliği, sosyoekonomik ve kültürel düzeyi, onun ilk sosyal deneyimlerini, dolayısıyla duygusal ve toplumsal gelişmesini etkilemektedir.⁵ Aynı zamanda, sosyoekonomik ve kültürel düzey gözetmeksizin herkesin spor yapabileceği düşünüldüğünde, duygusal ve toplumsal gelişiminde sporun birey üzerinde olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Ülkemizde, engellilerin yoğun bir şekilde takip edildiği bilinmektedir. Ayrıca, işitme engellilerin birçok spor dalıyla ilgilendiği ve başarılar elde ederek toplumla entegrasyonu görülmektedir. Bu sebeple bu çalışmada, işitme engelli öğrencilerin spor yapanlar ile yapmayanlar arasındaki “Sosyal Görünüş Kaygı” düzeylerinin ve “Yaşam Kaliteleri”nin saptanması amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Araştırma Grubu: 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Trabzon, Kütahya ve Adana illerindeki işitme engelliler okullarındaki 4-8. sınıf arasındaki 44 (%53,0)’ü kadın ve 39 (%47,0)’u erkek toplam 83 öğrenci oluşturmuştur. Anketler uygulanmadan önce, öğrencilerin tespiti için okul müdürleriyle görüşülmüştür. Okul müdürlerinin izniyle öğrenci velileri ile görüşülerek olurları sözlü olarak alınmıştır. İşitme engelli bireylerin algılamada problem yaşadığı bilindiği için, öğretmenleri öğrencilere anket hakkında bilgi verdikten sonra çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyenleri ankete dâhil ederek yardımlarıyla anketi yanıtlamışlardır.

Veri Toplama Aracı: Araştırmanın amacına yönelik elde edilen veriler kişisel bilgi formu, “Sosyal Görünüş Kaygısı” ve “Yaşam Kalitesi” ölçeği yoluyla toplanmıştır. Yaş, cinsiyet ve spor yapma durumu soruları kişisel bilgi formunda yer almaktadır. Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ), bireylerin sosyal görünüş kaygılarını ölçmek amacıyla Hart ve ark. tarafından geliştirilmiştir.

TABLO 1: Araştırma grubunun spor yapma değişkenine göre Sosyal Görünüş Kaygısı ve Yaşam Kalitesi analiz sonuçları.

Sosyal görünüş kaygısı	Evet		Hayır				
	n	X	S	Sd	t	p	
	43	47,07	11,70	81		,134	
	40	43,33	10,80	1,51			
Yaşam kalitesi	Spor yapma						
	n	X	S	Sd	t	p	
	43	26,28	4,71	81	-1,26	,210	
	40	27,65	5,19				

Ölçek 16 maddelik, beşli likert tipinde tek boyutlu, öz bildirim (self-report) tarzı bir ölçektir. SGKÖ, bireylerin görünüş kaygıları ile ilgili bilişsel, duyuşsal ve davranışsal ifadelerden oluşmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Doğan tarafından yapılmış ve güvenilirlik katsayısı 0,88'dir. Ayrıca, Rand Corporation tarafından 1992 yılında geliştirilen ve Ak-sungur tarafından Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği yapılan "Yaşam Kalitesi" Ölçeği'nin kısa form 36 [short form-36 (SF-36)]'nın sadece tek boyut olarak duyguların ölçülmesi amacını taşıyan 9 maddesi kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı 0,86'dır. Ölçek beşli likert dereceleme ile ölçeklendirilmiş ve dereceleme (1) Hiç katılmıyorum, (2) Nadiren, (3) Bazen, (4) Çoğu zaman, (5) Her zaman şeklindedir (Tablo 1).

İSTATİSTİKSEL ANALİZ

Araştırmada elde edilen veriler SPSS 16.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. İkili karşılaştırmalar için t-testi, gruplar arasındaki etkiyi belirlemek için ise regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1 incelendiğinde, öğrencilerin sosyal görünüş kaygısı durumlarının spor yapan/yapmayana göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür ($t(81)=1,51$, $p>,05$). Aynı zamanda, öğrencilerin yaşam kalitesinin spor yapma durumuna göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür ($t(81)=-1,26$, $p>,05$).

Tablo 2 incelendiğinde, öğrencilerin spor yapma durumlarının sosyal görünüş kaygısının anlamlı bir yordayıcısı olmadığı görülmektedir ($R=0,166$, $R^2=0,027$, $F_{(1,81)}=2,287$, $p>,05$). "Sosyal

TABLO 2: Spor yapma durumunun Sosyal Görünüş Kaygısının Yordanmasına ilişkin regresyon analiz sonucu.

	B	St.hata	β	t	p
Sosyal görünüş kaygısı	50,81	3,87		13,12	0,00
Spor yapma	-3,74	2,48	-0,17	-1,51	0,13

$R=0,166$, $R^2=0,027$
 $F_{(1,81)}=2,287$ $p=0,134$

TABLO 3: Spor yapma durumunun yaşam kalitesinin yordanmasına ilişkin regresyon analizi sonucu.

	B	St. hata	β	t	p
Yaşam kalitesi	24,908	1,698		14,665	,000
Spor yapma	1,371	1,086	,139	1,262	,210

$R=0,139$ $R^2=0,019$
 $F_{(1,81)}=1,594$ $p=0,210$

Görünüş Kaygısı" toplam varyansın %0,027'sinin öğrencilerin spor yapma durumları ile açıklandığı görülmektedir.

Tablo 3'e bakıldığında, spor yapma durumlarının, öğrencilerin yaşam kalitesinin anlamlı yordayıcısı olmadığı görülmektedir ($R=0,139$, $R^2=0,019$, $F_{(1,81)}=1,594$, $p>,05$). "Yaşam Kalitesi" toplam varyansın %0,019'unun öğrencilerin spor yapma durumları ile açıklandığı görülmektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma öncesi yapılan literatür taramasında, "Sosyal Görünüş Kaygısı" ve "Yaşam Kalitesi" ile ilgili çalışmaların olduğu görülmüş ve işitme engelli kişilerin topluma kazandırılması noktasında spor yaptırılmasının önemini yanında bu kişilerin spor olgusuyla "Sosyal Görünüş Kaygıları"nda ve "Yaşam Kaliteleri"nde herhangi bir farkın olup ol-

madığının tespit edilmesinin faydalı olacağı düşünülmüştür. Yapılan bu çalışmayla, spor yapan ve yapmayan işitme engelli öğrencilerin “Sosyal Görünüş Kaygıları”nda herhangi bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Beden eğitimi ve spor olgusu pek çok bileşene sahip multidisipliner bir alandır. Dolayısıyla farklı disiplinlerdeki çalışmalardan da faydalanıldığını söylemek mümkündür.

Araştırmamıza göre, spor yapma durumunun “Yaşam Kalitesi”ne herhangi anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucu çıkmaktadır. Ergen ve ark.nın yapmış olduğu “Sağlık personelinin yaşam kalitesi üzerine kesitsel bir çalışma” adlı araştırmalarında da farklı değişkenlerde (cinsiyet, eğitim durumu, sigara kullanımı, kitap okuma vs.) anlamlı bir sonuç elde edilememiştir.⁶ Spor yapmanın psikolojik durum gibi değişkenlerinde anlamlı bir sonuç bulunmuştur. Ergen’in çalışması, yapmış olduğumuz bu çalışmada yer alan örneklem grubundan farklı bir örneklem grubuna yapılmıştır, bu durum ise hangi örneklem grubu olursa olsun spor yapan insanların “Yaşam Kalitesi”nin daha yüksek olduğunu söylememize olanak vermektedir. Sevil’in “Terapötik rekreasyonel aktivitelere katılımın yaşlıların algıladığı boş zaman tatmini, yaşam tatmini ve yaşam kalitesine etkisi” adlı çalışmasında, yaşlıların boş zaman aktivitelerine katılımları sonucunda elde edeceği yaşam kalitesi algılarının açıklanmasında mutluluk, maneviyat ve tatmin duyguları ön plana çıkmaktadır. Çalışmada, fiziksel aktiviteye katılımın yaşam kalitesini olumlu etkilediği görülmektedir. Yüceant’ın “Beden eğitimi öğretmen adaylarının sosyal görünüş kaygı düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi” adlı çalışmasında ise sporcu ve sporcu olmayan kadınların fizik kaygı ve beden imgesinden hoşnut olma düzeyi ile ilgili yapılan farklı araştırmalarda; spor yapan kadınların fiziksel görünüşleri hakkında sporcu olmayanlara göre daha olumlu algılamalara sahip olduğu ve spora katılımın kişinin bedenine ilişkin tutumları, duyguları ve davranışları olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir.

Çalışmamızda spor yapma durumunun “Sosyal Görünüş Kaygısı”na herhangi bir anlamlı etkisinin olmadığı saptanmıştır. Aslında çalışmamızda sporun insan hayatı ve sağlığına olan olumlu etkilerine

tezat bir sonucun çıkması, engelli bireylerin engelli olmayanlara göre farklı düşünme ve yaşam tarzına sahip olmasından dolayı, spor yapması hâlinde dahi fiziksel olarak kendisinde bir fark görememesi olarak açıklanabilir. “Sosyal Görünüş Kaygısı” ile ilgili yapılan araştırmalarda Carleton, “Sosyal Görünüş Kaygısı” özellikle bireylerin başkaları tarafından küçük düşürülmesine ya da olumsuz olarak yargılanmasına yönelik endişelerden kaynaklandığına dikkat çekmiştir.⁷ Kalemoglu’nun “Ergenlerin sosyal görünüş kaygıları ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasındaki ilişki” adlı çalışmasını, Ankara ve Aksaray illerindeki lise öğrencilerine uygulayarak, “Sosyal Görünüş Kaygısı”nda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığını saptamıştır.⁸ Ayrıca, yine adı geçen çalışmada, “Sosyal Görünüş Kaygısı”nın, beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeyleri üzerine düşük seviyede etki büyüklüğüne sahip olduğu tespit edilmiştir.⁷Günümüzdeki nesillerin teknolojik ve bilimsel gelişmelerin etkisiyle daha bilinçli yetişmesi, yetiştirilmesiyle spora daha erken yaşlarda başlamalarına neden olmuştur. Ergen yaştaki öğrencilerinin beden eğitimi dersi ile “Sosyal Görünüş Kaygıları”nı azda olsa atıklarını söylemek mümkündür.

Aşçı’nın yapmış olduğu araştırmada da spor yapan bireylerin, yapmayanlara oranla kendisini fiziksel olarak algılamasının daha yüksek olduğu saptanmıştır.⁹

Hemen her çalışmada sporun pek çok faydasından bahsedildiği görülmektedir. Bu faydalar insanlar tarafından daha çok fiziksel ve fizyolojik olarak düşünülse de sosyal ve kişilik gelişiminde de çok önemlidir. Spor yapan bireylerin sosyal iletişimi, zihinsel gelişimi gibi durumlarının spor yapanlara göre daha ileri düzeyde olduğu artık çoğu çalışmayla ortaya konmuştur. Çalışmamızın sonucunda ise işitme engelli öğrencilerin “Sosyal Görünüş Kaygısı”nın spor yapan ve yapmayanlar arasında herhangi bir anlamlı farkının olmadığı saptanmıştır (Tablo 1). Bu durumun, işitme engelli bireylerin sessiz dünyası, dış dünyayı algılaması, iletişim kurma şekillerinin özel olması, insanlarla diyaloglarındaki geri dönütleri almasındaki kısıtlılık gibi etkenlerden kaynaklandığını söylemek

mümkündür. Başka bir ifadeyle, iletişim kurmalarındaki özel yönleri ile diğer insanlarla daha az iletişimde olmalarından dolayı hayatlarında kaygı duymalarına sebep olacak herhangi bir durumun olmadığı söylenebilir.

Yıldız ve ark.nın “12-16 yaş ergen işitme engelli sporcuların cinsiyet faktörlerine göre sosyal kaygı düzeylerinin incelenmesi” adlı çalışmada, ergen erkek işitme engelli sporcuların olumsuz değerlendirme korkularının anlamlı derecede kadın sporculardan fazla çıktığı, ancak genel ve yeni durumlarda sosyal kaçınma ile cinsiyet faktörü arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmüştür.¹⁰ Bunun yanında, literatürde sosyal kaygı bozukluğunda bilişsel süreçleri ele alan bir çalışmada, sosyal kaygılı bireylerin çevrelerinde olan olumsuz ipuçlarına daha fazla odaklandığı, dış dünyadan gelen uyarıları olumsuz olarak değerlendirdiği ve geçmişe yönelik yaşanmış olumsuz hatıraları daha hızlı hatırladığı sonucuna ulaşıldığı belirtilmiştir. Bu sebeple, işitme engeli olan bireylerin çevrelerinden gelen olumsuzlukları normal bireylere göre daha az yaşamaları, yine bizim çalışmamızda, spor yapan işitme engelli bireylerin sosyal görünüş kaygılarında değişiklik olmamasına sebep olarak gösterilebilir. Bunun yanı sıra, işitme engelli bireylerin, günümüzde engeli olmayan bireyler gibi yaşamlarına devam edebilmeleri adına, gerek devlet politikasında gerekse benimsenmeye çalışılan “Engelsiz Yaşam” desteğinden faydalanabiliyor olmaları ile sosyal görünüş algısının minimize edilmesine katkı sağladığı düşünülebilir. Aynı zamanda, çalışmamızda “Yaşam Kalitesi” düzeyinde de spor yapan ve yapmayanlar arasında anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır (Tablo 1).

Ekim ve ark.nın yapmış olduğu, “8-12 yaş arası işitme engelli çocuklarda yaşam kalitesi” adlı çalışmada, işitme engeli olan ve olmayan çocuklar arasında ileri derecede işitme engeli olan çocuğun yaşam kalitesinin olumsuz yönde etkilendiği sonucu bulunmuştur.¹¹ Çalışmamızda, işitme engeli olan çocuklar spor yapan ve yapmayanlar şeklinde karşılaştırıldığında “Yaşam Kalitesi” noktasında herhangi bir farklılık bulunmamıştır (Tablo 3). İşitme engeli olan bireylerin yaşam karşısında eşitliğinin olması ve spor yapma ya da yapmama duru-

munda farklılık saptanamaması belki de statü ve düzen olarak aynı şartları taşımalarından kaynaklandığını düşündürmüştür. Çalışmamıza konu olan işitme engelli öğrencilerde böyle bir farkın görülmemesine neden olarak; uygulanan spor faaliyetlerinin yetersiz yaptırılması, uygun ortamın yaratılmaması veya araştırma grubunun düşük yaş seviyesinden kaynaklı yaşanmışlık düzeylerinin sebep olduğunu söyleyebiliriz. Diğer bir değerlendirmeyle, “Sosyal Görünüş Kaygısı” ile “Yaşam Kalitesi” ölçeklerinin spor yapma değişkenine göre yordanması için yapılan analiz sonucunda, anlamlı bir yordama olmadığı ve her iki ölçek için de toplam varyansın düşük düzeyde açıklandığı saptanmıştır (Tablo 2, 3).

Çalışmamızda, spor yapan ve yapmayan işitme engelli öğrencilerin “Sosyal Görünüş Kaygıları” arasında anlamlı bir farklılığın tespit edilememesinin, çalışmamızda yer alan örneklem grubunun yaş düzey ve yaşanan yer faktöründen kaynaklandığı söylenebilir. Bu sebeple, farklı yaş grubu ve farklı bölgelerde benzer çalışmalar yapılarak bu araştırma ile kıyaslanmasının konunun bütünlüğünün oluşturulmasında faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca çalışmamızda, işitme engelli bireyler spor yapan ve yapmayanlar şeklinde sınıflandırılmıştır. Buradaki spor algısı performans sporu ya da yaşam boyu spor şeklinde spesifikleştirilmemiştir. Çalışmanın bu yönde spesifikleştirilmesi ve bu alanda farklı denemelerle elde edilecek sonuçlarla daha genel ve anlamlı bir çalışma yapılabileceği önerilebilir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar herhangi bir çıkar çatışması veya finansal destek bildirmemiştir.

Yazar Katkıları

Araştırmanın fikir ve hipotezleri Sultan Yavuz Eroğlu ile Mehmet Acet tarafından oluşturulmuştur. Sonuçlara ulaşmak için işitme engelli öğrencilere sosyal görünüş kaygısı ve yaşam kalitesi ölçeği uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 16.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Makale yazının tümü Sultan Yavuz Eroğlu ile Mehmet Acet sorumluluğundadır. Yazıyı teslim etmeden önce imla ve dil bilgisi açısından incelenmiştir.

KAYNAKLAR

1. Açak M, Kaya O. [Examination of self-respectiveness and aggression levels of hearing-impaired and hearing-impaired footballers]. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2015;2(2):1-11.
2. Tekeli İ. Gündelik Yaşam, Yaşam Kalitesi ve Yerellik. 1. Baskı. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları; 2010. p.24-6.
3. Özcan H, Subaşı B, Budak B, Çelik M, Gürel Ş, Yıldız M, 2013. Ergenlik ve genç yetişkinlik dönemindeki kadınlarda benlik saygısı, sosyal görünüş kaygısı, depresyon ve anksiyete ilişkisi. Journal of Mood Disorders, 3, 107-13..
4. İnceoğlu M. Tutum-Algı İletişim. 3. Baskı. Ankara: İmaj Yayıncılık; 2000. p.44-75
5. Yavuzer H. Çocuk Psikolojisi. 34. Baskı. İstanbul: Remzi Kitabevi; 2012. p.122-4.
6. Ergen A, Tanrıverdi O, Kumbasar A, Arslan E, Atmaca D. [A cross-sectional study on the quality of life of health personnel]. Haseki Tıp Bülteni 2011;49(1):14-9.
7. Carleton RN, Collimore KC, Asmundson GJ. Social anxiety and fear of negative evaluation: construct validity of the BFNE-II. J Anxiety Disorder 2007;21(1):131-41.
8. Kalemoglu VY. The relationship between attitudes of prospective physical education teachers towards education technologies and computer self-efficacy beliefs. TOJET 2014;13(2):157-67.
9. Aşçı FH. Physical self-perception of elite athletes and non-athletes: a Turkish sample. Percept Mot Skills 2004;99(3 Pt 1):1047-52.
10. Yıldız K, Pepe O, Sarıtaş N, Kaya Özkatar E. [An investigation over the levels of social anxiety according to the gender factors of hearing-impaired adolescent athletes between the ages of 12-16]. Nigde University Journal of Physical Education And Sport Sciences 2012;6(1):56-61.
11. Ekim F, Ocakçı F. [Quality of life among 8-12 year olds in children with hearing impairment]. Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi 2012; 11(1):17-23.